

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ,
ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД «ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ імені К.Д. УШИНСЬКОГО»

Хмельницька гумантарно-педагогічна академія (Україна)

Юго Западний університет «Неофіт Рілські» (Болгарія)

Велікотирновські Університет «Св.Св.Кіріл і Методій» (Болгарія)

Харбінський інженерний університет (Китай)

Міжнародний Незалежний Університет Молдови (ULIM) (Молдова)

УПРАВЛІННЯ ТА ІННОВАЦІЇ В ОСВІТІ: ДОСВІД, ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

**ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ
МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
21-22 листопада 2024 року**

УДК: 378.11+371.201+658.401.2
У677

ОРГКОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ

Сакалюк О. О. – завідувач кафедри освітнього менеджменту та публічного управління ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», кандидат педагогічних наук, доцент.

Ручкіна М. М. – доцент кафедри освітнього менеджменту та публічного управління ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», кандидат педагогічних наук, доцент.

Рецензенти:

Корнєшук В. В. – завідувач кафедри психології та соціальної роботи Національного університету «Одеська політехніка», д.пед.н., професор

Воронова С. В. – завідувач науково-методичної лабораторії управлінської діяльності та забезпечення якості освіти, старший викладач кафедри філософії освіти КЗВО «Одеської академії непевної освіти Одеської обласної ради» , к. пед. н.

Рекомендовано до друку Вченою радою ДЗ «ПНПУ імені К. Д. Ушинського», протокол №7, від 26 грудня 2024 року.

Відповідальність за зміст матеріалів несуть їх автори.

Управління та інновації в освіті: досвід, проблеми та перспективи:

У677 збірник матеріалів міжнар. наук.-практ. конф., м. Одеса 21-22 листопада 2024 року Одеса : ПНПУ імені К. Д. Ушинського , 2024. 134 с.

До збірника увійшли матеріали міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої управлінню закладами освіти, досвіду, проблемам та перспективам їх розвитку.

Науковці та здобувачі освіти висвітлюють питання щодо управління освітнім процесом в умовах розвитку інноваційного середовища та організаційно-психологічних аспектів менеджменту в освіті.

УДК: 378.11+371.201+658.401.2
© Університет Ушинського, 2024

інформацію про ОП (ОП у повному обсязі, НП, РНПД, можливості формування ІОТ здобувачів ВО) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін, у т. ч. здобувачів ВО (підкритерій 9.3);

- критерій 10 «Навчання через дослідження», який застосовується під час акредитації ОП третього (освітньо-наукового/освітньо-творчого) рівня ВО, вимагає виявлення того, чи забезпечує ЗВО організаційно та матеріально можливості для виконання наукових досліджень (творчих проєктів) і апробації їх результатів відповідно до тематики аспірантів, йдеться про проведення регулярних конференцій, публічних виступів, надання доступу до використання лабораторій, обладнання, інформаційних та обчислювальних ресурсів тощо (підкритерій 10.4), чи створює ЗВО умови для залучення аспірантів до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах тощо (підкритерій 10.5),

Отже, новели освітнього законодавства значною мірою сприяють втіленню студентоцентрованого підходу в освітній процес вітчизняних ЗВО.

Література

1. Національний освітній глосарій: вища освіта (4-е вид., перероб. і доп.) / За ред. В.Г. Кременя, В.Є. Бахрушина, Ю.М. Рашкевича. Київ, 2024. 114 с.

2. Про вищу освіту: Закон України від 01.07.2014 № 1556-VII. URL: <http://surl.li/mdsfpg> (дата звернення: 07.11.2024)

3. Про затвердження Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти : наказ МОН України від 15.05.2024 № 686. URL: <http://surl.li/qftlry> (дата звернення: 07.11.2024)

Салата Галина, Україна

ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЄВРОПИ та УКРАЇНИ: ДО ПОСТАНОВКИ ПРОБЛЕМИ

У вищій освіті країн західно-європейського регіону, після Другої світової війни, означився процес впровадження інноваційних технологій, зокрема здобутків техніко-технологічних досягнень процесу фахової підготовки здобувачів вищої освіти. Відбувався поступовий перехід від класичної моделі навчання до залучення у навчальний процес інтерактивних методів навчання. Окреслений процес проходив на основі загальної відбудови країн Західної Європи після війни та потребував спеціалістів, що мають навички критичного мислення, вміють швидко приймати рішення. Відтак, вища освітянська нива мала відповідати на виклики післявоєнного часу, у тому числі, розвивати у здобувачів освіти такі якості, як лідерство, креативність, інноваційність, рішучість, готовність брати на себе відповідальність.

У нашій державі заклади вищої освіти розпочали розробляти нову модель управління навчанням, через впровадження новітніх навчальних технологій, з часу незалежності нашої країни від тоталітарної СРСР. Цей процес

вмотивований євроінтеграційними прагненнями українського суспільства та приєднання університетської системи освіти України до Болонського процесу. Адаптація українського законодавства до вимог Болонського процесу, інтегроване навчання та обмін здобувачів, випускників та фахівців у європейських університетах, прискорили вступ українських закладів вищої освіти до європейської освітньої родини, основними постулатами якої є: інституційна автономія, академічна свобода, рівні можливості і демократичні принципи.

Європейські інститути університетської освіти, протягом століть свого існування, відігравали важливу роль у розвитку критичних навичок мислення студентів. Так, основою викладання в університетах були лекції та диспути. Європейський професор на лекції викладав матеріал, пояснював головні сентенції лекційного матеріалу, тим самим відкривав диспут, дебати, метою яких було встановлення або обґрунтування наукового постулату. Відтак, кожен мав можливість продемонструвати діалектичні прийоми.

Освітні стратегії сучасних європейських університетів спрямовані на ряд компетентностей, зокрема, наголос стоїть на мотивації пізнавальної діяльності здобувача. Досвід використання означеної стратегії свідчить, що це сприяє розвитку критичного мислення та дозволяє визначити власну позицію, розвиває навички відстоювання власної думки та поглиблення набутого знання. Варто зазначити, що наразі більшість європейських університетів мають розроблену потужну систему освітньо-виховних заходів, з належною матеріально-технічною базою та методичну реалізацію технологій інноваційного навчання у підготовці майбутніх спеціалістів. Інтерактивні технології навчання: моделювання професійних ситуацій, рольові ігри та методи, які створюють ситуації пошуку, співчуття та ризику – складова частина навчальних планів європейської університетської освіти [1].

Інноваційна діяльність в університетській освіті України на шляху свого становлення та розвитку. Головною ідеєю модернізації системи вищої освіти України є впровадження новітніх освітніх систем і технологій, які успішно зарекомендували себе в європейських закладах вищої освіти. Особлива увага приділяється розвитку методів навчання, передовсім, це: дискусії, інтерактивні ділові ігри, рольові ігри, тренінги, кейс-методи, які дозволяють здобувачам ефективно засвоювати значну кількість інформації та надалі використовувати набуті знання у своїй практичній діяльності [2].

Безумовно, різні освітні компоненти потребують впровадження освітніх технологій, як загального характеру, так і спеціальних, які найбільш ефективні для засвоєння окремих освітніх компонент. Скажімо, група інтерактивного навчання «стратегії та дискусії» успішно використовуються з навчання іноземним мовам, адже розвивають основні навички, такі як письмо, читання та спілкування. А для точних наук, зокрема математики, використовуються ігрові технології, які не лише сприяють набуттю необхідних знань і навичок, а й розвивають пізнавальні якості здобувачів [3]. Опанування освітніх компонент зі спеціальності 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна» передбачає впровадження тренінгів, кейс методів та ряду інших ефективних технологій

навчання, що надає можливість вивчати реальні випадки професійної діяльності бібліотекаря та архівіста, чи інформаційного фахівця, що зустрічаються у їх професійній діяльності та мати можливість отримати уявлення про алгоритм дій фахівця у тій, чи іншій практичній діяльності.

Зазначимо, що російсько-українська війна також внесла свої корективи у освітнянський процес нашої держави: відсутність електрики, опалення, багатофункціональних електронних пристроїв унеможливають впровадження одних технологій, але продукують нові технології, що народжені війною.

Відтак, інтерактивні технології, заплановані та успішно впроваджені у навчальний процес закладів вищої освіти Європи і України можуть і повинні бути задіяні у навчальних програмах освітніх компонент будь яких спеціальностей галузей економіки.

Література

1. N. Bachynska, T. Novalska, V. Kuchnarov, V. Kasian, H. Salata, Larysa Grinberg. Information Technologies in Higher Education Institutions: Experience of Leading Countries of the World. *IJCSNS International Journal of Computer Science and Network Security*. VOL. 21 No. 4, April 2021, pp. 47-51. URL: http://paper.ijcsns.org/07_book/202104/20210407.pdf (дата звернення: 6 листопада 2024 р.).

2. R. Zozuliak-Sluchykh, N. Tytova, O. Kozliuk, H. Salata, N. Ridei, S. Yashnyk, and S. Litvinchuk. Information Technology In The Management Of Students' Activities While Studying. *IJCSNS International Journal of Computer Science and Network Security*, VOL. 21 No. 2, February 2021. PP. 14-20 IJCSNS: URL http://paper.ijcsns.org/07_book/202102/20210203.pdf (дата звернення: 6 листопада 2024 р.).

3. Svitlana P. Grytsenko, Alla N. Goncharenko, Nataliia M. Diatlenko, Halyna V. Salata, Nadiia A. Bachynska. Discussion Imperatives and Interactive Learning Technologies in University Education Institutions of Ukraine: Basic Approaches and Application of European Experience. *AD ALTA: Journal of Interdisciplinary Research*. MAGNANIMITAS, Czech Republic. (February, 2021), 11/01/XVI. (Vol. 11, Issue 1, Special Issue XVI.) 155 p. PP. 78-83. URL: http://www.magnanimitas.cz/ADALTA/110116/papers/A_13.pdf (дата звернення: 6 листопада 2024 р.).

Фомічова Ольга, Україна

СТРАТЕГІЧНІ НАПРЯМИ УПРАВЛІННЯ ЕКОЛОГІЧНИМИ ЗНАННЯМИ ЯК НАПРЯМОК ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЗАКЛАДУ ОСВІТИ

Стійкий інноваційний розвиток є елементом забезпечення сучасної держави. У світі сьогодні майже немає країн, які б не хотіли зайняти провідні позиції на міжнародних ринках, використовуючи інноваційні технології та приділяючи увагу охороні навколишнього середовища. Екосвідомість можна

ВЧИТЕЛЯ-ЛОГОПЕДА: АНДРАГОГІЧНИЙ АСПЕКТ	
Лі Мяо SWOT-АНАЛІЗ ІНФОРМАТИЗАЦІЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ В КИТАЇ	78
Мотузенко О. ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙ ДЛЯ ДОСЯГНЕННЯ ЦІЛЕЙ СТАЛОГО РОЗВИТКУ В УКРАЇНСЬКИХ ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ	82
Полєжаєв Ю. ФОРМУВАННЯ СОЦІОКУЛЬТУРНОЇ ГРАМОТНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ	85
Рожнова Т. ТЕХНОЛОГІЧНИЙ ПІДХІД ДО ПРОФЕСІЙНО-ТВОРЧОГО РОЗВИТКУ МАЙБУТНІХ МАГІСТРІВ ОСВІТНІХ, ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК В СУЧАСНИХ УМОВАХ	88
Ручкіна М. РОЛЬ ПОЗНАВЧАЛЬНОЇ РОБОТИ У ФОРМУВАННІ М'ЯКИХ НАВИЧОК (SOFT SKILLS) ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ	90
Рябовол Л. НОВЕЛИ ОСВІТНЬОГО ЗАКОНОДАВСТВА ЩОДО РЕАЛІЗАЦІЇ СТУДЕНТОЦЕНТРОВАНОГО НАВЧАННЯ	93
Салата Г. ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЄВРОПИ та УКРАЇНИ: ДО ПОСТАНОВКИ ПРОБЛЕМИ	96
Фомічова О. СТРАТЕГІЧНІ НАПРЯМИ УПРАВЛІННЯ ЕКОЛОГІЧНИМИ ЗНАННЯМИ ЯК НАПРЯМОК ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЗАКЛАДУ ОСВІТИ	98
Секція 5	
Бортнік О. КЛЮЧОВІ АСПЕКТИ ЄВРОПЕЙСЬКИХ МОДЕЛЕЙ ЗАХИСТУ ОСВІТНІХ ПРАВ ДІТЕЙ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ	102
Завалій (Попюк) Я. РОЗВИТОК ДОСЛІДНИЦЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ ПІД ЧАС ВИКОНАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ПРОЕКТІВ ЗІ СПЕЦІАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН	105
Кузнецова Ю., Самсонова О., Чорна Г. ДИДАКТИЧНА ГРА ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ ЛОГІКО-МАТЕМАТИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ДОШКІЛЬНИКІВ	108
Масляк П. АГРЕСИВНА ГЕОГРАФІЯ	111
Новікова О., Панькова О. ЦИФРОВІ ТЕХНОЛОГІЇ В СИСТЕМІ ВІТЧИЗНЯНОЇ ОСВІТИ ТА ТРУДОВІЙ СФЕРІ: ПРОБЛЕМИ, МОЖЛИВОСТІ, ОРІЄНТИРИ НА ЄС	114
Черненко Н., Цзінъ Фанфей	117